YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (laajennettu neljäs jaosto)
28 päivänä syyskuuta 1995 *

Asiassa T-95/94,

Chambre syndicale nationale des entreprises de transport de fonds et valeurs (Sytraval), ranskalainen yhdistys, ja

Brink's France SARL, ranskalainen yhtiö,

edustajanaan asianajaja Jean-Michel Payre, Pariisi, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Aloyse May, 31 Grand-rue,

kantajina,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Michel Nolin ja Ben Smulders, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jota tukee

Ranskan tasavalta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston osastopäällikkö Catherine de Salins ja saman osaston lähetystöneuvos Jean-Marc Belorgey, prosessiosoite Luxemburgissa Ranskan suurlähetystö, 9 boulevard du Prince Henri,

väliintulijana,

jossa vaaditaan kumoamaan 31.12.1993 tehty komission päätös, jossa hylättiin kantajien hakemus sen toteamiseksi, että Ranskan tasavalta on rikkonut perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklaa myöntämällä tukia Sécuripost SA:lle,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts, tuomarit R. Schintgen, C. P. Briët, R. García-Valdecasas ja P. Lindh,

kirjaaja: H. Jung,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 26.4.1995 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn

on antanut seuraavan

tuomion

Kanteen perustana olevat tosiseikat

1 Vuoteen 1987 asti Ranskan posti (jäljempänä posti) huolehti sisäisten yksiköittensä avulla varojensa ja omaisuutensa kuljetuksesta. Vuonna 1986 posti päätti hoitaa osan näistä toiminnoista kaupallisten yhtiöiden välityksellä. Tämän vuoksi perustettiin 16.12.1986 Société holding des filiales de la poste (jäljempänä Sofipost), josta Ranskan valtio omistaa 99 prosenttia.

2 Sofipost perusti 16.4.1987 Sécuripost SA:n (jäljempänä Sécuripost), josta se omistaa 99,92 prosenttia. Tämän yhtiön tarkoituksena on varojen turvattu kuljetus, vartiointi ja suojelu samoin kuin valvonta. Posti siirsi Sécuripostiin yli 220 työntekijää.

3 Posti antoi Sécuripostille 28.9.1987 tehdyllä yksityisellä sopimuksella tehtäväksi edellä täsmennetyt toiminnot, joista se oli itse huolehtinut aikaisemmin. Sécuripostin piti siten laajentaa asiakaskuntaansa ja toimintojaan.

4 Posti- ja televiestinnästä vastaavan viranomaisen ja Sécuripostin välillä tehtiin 30.9.1987 puitesopimus.

5 Vuoden 1987 lopussa Sofipost myönsi Sécuripostille 5 000 000 Ranskan frangin (FRF) suuruisen lainan. Tämä laina liitettiin osaksi pääomaa vuoden 1988 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

6 Sofipost korotti 1.1.1988 Sécuripostin pääomaa; pääoman korotus muodostui postin tytäryhtiölle siirretyn, varojen kuljetuksesta vastaavan toiminnanhaaran osuudesta, jonka nettoarvoksi arvioitiin 19 225 000 FRF, ja 9 775 000 FRF suuruisesta käteisestä rahaosuudesta.

7 Vuoden 1989 kuluessa Sofipost myönsi Sécuripostille toisen, 15 000 000 FRF suuruisen ennakkolainan, joka myönnettiin pankin peruskorolla puolella prosenttiyksiköllä korotettuna.

8 Useat ranskalaiset yhtiöt ja yhdistykset, muun muassa tämän asian kantajat, esittivät komissiolle 4.9.1989 kaksi vaatimusta menettelyn aloittamiseksi; toinen vaatimus perustui ETY:n perustamissopimuksen 90 artiklaan yhdessä 85 ja 86 artiklan kanssa, ja toinen vaatimus koski ETY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan rikkomisen toteamista. Tämän oikeudenkäynnin kohteena on ainoastaan viimeksi mainittu vaatimus.

9 Tämän valituksen vuoksi komissio pyysi Ranskan hallitukselta selvitystä kirjeellä 14.3.1990.

10 Ranskan hallitus vastasi kirjeellä 3.5.1990.

11 Komissio ilmoitti 28.6.1991 kantajille, että heidän valituksensa "herättää useita tärkeitä periaatteellisia kysymyksiä, jotka vaativat komission asianomaisten yksiköiden tekemää perusteellista tutkimista".

12 Komissio ilmoitti 9.10.1991 vielä kantajille, että heidän esittämänsä asiakirja-aineisto "näyttää erityisen monimutkaiselta, minkä vuoksi lukuisat tekniset kokeet ovat tarpeen sekä valittajien että ranskalaisten viranomaisten esittämän runsaan aineiston osalta — —. Se, ettei asian tutkimista ole saatu päätökseen [komission] kirjeessä 28.6.1991 esitetyssä määräajassa, johtuu asiakirja-aineiston monimutkaisuudesta ja tästä johtuvasta tarpeesta saada aikaan sellainen päätös, jossa olisi otettu huomioon kaikkien osapuolten edut".

13 Komissio hylkäsi päätöksellään 5.2.1992 kantajien valituksen. Se ilmoitti erityisesti seuraavasti:

"Komissio tiedostaa sen seikan, että sellaisen valtionyrityksen kuin Ranskan postin toimintojen siirtämisellä tytäryhtiölle voitaisiin peitellä perustamissopimuksen mukaisiin tukiin liittyviä seikkoja. Tämän vuoksi asiakirja-aineiston tutkimisen kuluessa on pidetty ohjeena verrata Ranskan valtion ja Sécuripostin väitettyä toimintaa yksityisen yrittäjän toimintaan vastaavanlaisissa olosuhteissa. Asiakirjoista selviää, että vaikka Sécuripost on perustamisvaiheessaan ja markkinoille sijoittautuessaan varmuudella saanut emoyhtiöltä ja valtiolta tukea, ei voida tulla siihen johtopäätökseen, että kyseessä olisi ollut perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan täsmällisen sanamuodon mukainen valtion tuki. On syytä erityisesti ilmoittaa, että Ranskan hallitus on osoittanut vääriksi ne olosuhteet, jotka ensi näkemältä vaikuttavat 92 artiklan 1 kohdan mukaisilta tuilta; tältä osin on esitetty asiakirjoihin perustuvaa näyttöä. Näissä olosuhteissa on todettava komission käytettävissä olevien arviointiin liittyvien seikkojen perusteella, että Sécuripostin perustamiseen johtanutta toimenpidettä voidaan verrata yrityksen uudelleenjärjestelyyn, jossa perustetaan tytäryhtiö, jonka tarkoitus on hoitaa osa toiminnoista erikseen."

14 Kantajat nostivat 13.4.1992 kumoamiskanteen yhteisöjen tuomioistuimessa tätä päätöstä vastaan.

15 Komissio peruutti 5.2.1992 tehdyn päätöksensä 22.6.1992 ja kantajien nostama kanne poistettiin rekisteristä 14.9.1992, kun kantajat peruuttivat kanteensa.

16 Kantajat täydensivät 24.7.1992 valitustaan, jonka ne olivat tehneet komissiolle.

17 Komissio ilmoitti 21.1.1993 valittajille, että se oli kirjannut Ranskan hallituksen Sécuripostia koskevat toimenpiteet ilmoittamatta jätettyjä tukia koskevaan rekisteriin numerolla NN 5/93.

18 Ranskan hallitus valtuutti 26.3.1993 Sofipostin siirtämään Sécuripostin varat yksityissektorille.

19 Kantajat täydensivät valitustaan uudelleen 22.4.1993.

20 Komissio ilmoitti kantajille 5.5.1993, että se oli päättänyt jakaa asian tutkimisen kahteen osaan, joista toinen osa koski yksityistämistä edeltävää vaihetta ja toinen yksityistämisen jälkeistä vaihetta.

21 Kantajat vaativat 11.10.1993 komissiota tekemään ETY:n perustamissopimuksen 175 artiklan mukaisesti päätöksen kantajien 4.9.1989 tekemästä valituksesta.

22 Komissio teki 31.12.1993 kanteen kohteena olevan päätöksen, jossa se hylkäsi kantajien vaatimuksen sen toteamiseksi, että Ranskan tasavalta oli rikkonut perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklaa myöntämällä Sécuripostille tukia.

23 Kantajat nostivat näissä olosuhteissa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 2.3.1994 toimittamallaan hakemuksella nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

24 Ranskan hallitus jätti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 11.7.1994 väliintulohakemuksen komission vaatimusten tueksi.

25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen neljännen laajennetun jaoston puheenjohtaja hyväksyi 15.9.1994 väliintulon komission vaatimusten tueksi.

26 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (laajennettu neljäs jaosto) päätti aloittaa asian suullisen käsittelyn ilman edeltäviä asian selvittämistoimia.

27 Asianosaisia kuultiin heidän suullisten lausumiensa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suullisiin kysymyksiin esittämiensä vastausten osalta 26.4.1995 pidetyssä suullisessa käsittelyssä.

Asianosaisten vaatimukset

28 Kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa 31.12.1993 tehdyn komission päätöksen kaikkine oikeusvaikutuksineen;

— velvoittaa komission vastaamaan oikeudenkäyntikuluista.

29 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana;

— velvoittaa kantajat vastaamaan oikeudenkäyntikuluista.

30 Ranskan hallitus vaatii lopuksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen.

Pääasia

31 Kantajat vetoavat kanteensa tueksi neljään kanneperusteeseen. Ensimmäinen perustuu perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohtaan, koska komissio päätti virheelli-

sesti, ottaen huomioon tähän asiaan liittyvät olosuhteet, ettei se aloita tämän määräyksen mukaista menettelyä. Toinen kanneperuste perustuu siihen, että kantajien puolustautumisoikeuksia on rikottu siltä osin kuin komissio otti huomioon kantajille kielteisessä päätöksessä sellaisia asiakirjoja, muun muassa Ranskan hallituksen huomautukset, joita ei ollut annettu kantajille tiedoksi. Kolmas kanneperuste perustuu EY:n perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomiseen, siltä osin kuin komissio on laiminlyönyt vastaamisen kiistanalaisessa päätöksessä kantajien valituksessaan tekemiin tukia koskeviin väitteisiin; nämä tukia koskevat väitteet liittyivät postin virkamiesten siirtämiseen Sécuripostiin, postin tilojen luovuttamiseen viimeksi mainitun käyttöön, polttoaineen toimittamiseen ja ajoneuvojen huoltoon erityisen edullisin ehdoin ja siihen, että Sofipost myönsi Sécuripostille 15 000 000 FRF:n suuruisen lainan erityisen alhaisella korolla. Neljäs kanneperuste perustuu ilmeisiin arviointivirheisiin, jotka koskevat Sécuripostin osakepääoman nostamista 9 775 000 FRF:lla, postin tälle viimeksi mainitulle myöntämiä lainoja ja postin Sécuripostille myöntämään epätavalliseen käytäntöön hintojen ja vakuuksien suhteen.

32 Oikeudenkäyntiasiakirjoihin perehdyttyään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tarkastelu on syytä keskittää kolmanteen ja neljänteen kanneperusteeseen perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomisesta ja ilmeisestä arviointivirheestä.

Perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomista ja ilmeistä arviointivirhettä koskevat kanneperusteet

Asianosaisten näkemykset

— Perustamissopimuksen 190 artiklan rikkominen

33 Kantajat väittävät, että komissio on rikkonut perustamissopimuksen 190 artiklan mukaista perusteluvelvollisuuttaan, kun se ei ole selvästi ja johdonmukaisesti ilmoittanut, mihin tosi- ja oikeusseikkoihin sen ratkaisu perustuu, ja kun se ei ole tämän vuoksi selvittänyt asianosaisille ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle komission arvioinnin kannalta olennaisia seikkoja sen selvittämiseksi,

onko komission päätös perusteltu. Kantajat korostavat, että perusteluvelvollisuuden laajuus riippuu perusteluun liittyvästä asiasisällöstä ja siitä, mitä asianosaiset ovat esittäneet hallinnollisen menettelyn aikana (ks. julkisasiamies Lenzin ratkaisuehdotus asioissa 62/87 ja 72/87, Exécutif régional wallon ja Glaverbel v. komissio, tuomio 8.3.1988, Kok. 1988, s. 1573 ja 1581). Kantajat tuovat esille, että käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen perustelut ovat riittämättömät neljän kohdan osalta.

34 Kantajat väittävät ensiksi, että komissio on tutkinut kanteen kohteena olevassa päätöksessä virkamiesten siirtämisestä Sécuripostiin muodostuvan tuen osalta vain palkkoihin ja sosiaalimaksuihin liittyvää suoraa taloudellista etua, kun taas valittajat olivat tuoneet esille huomautustensa yhteenvedossa 24.7.1992 myös, että erityistä etua aiheutuu siitä seikasta, että siirretyt virkamiehet voidaan milloin tahansa siirtää takaisin alkuperäiseen virastoonsa, mikäli henkilökunnan supistaminen katsotaan tarpeelliseksi siinä yrityksessä, johon ne on siirretty, ja ettei yrityksellä tässä tapauksessa ole velvollisuutta maksaa työttömyysvakuutuskassaan maksuja eikä mitään muita irtisanomisesta aiheutuneita korvauksia.

35 Kantajat väittävät toiseksi, ettei komissio ole perustellut riittävin oikeudellisin perustein valituksen hylkäämistä Sécuripostin käyttöön erityisen edullisin ehdoin annettujen tilojen osalta. Postin edustajien mukaan sen tilat on vuokrattu Sécuripostille "valtion omaisuudesta annetun lain säännösten mukaisesti, tilapäistä hallintaa koskevalla, irtisanottavissa olevalla sopimuksella". Omaisuudesta vastaava yksikkö vahvisti nämä vuokrat "viitaten samantyyppiseen käyttöön tarkoitettujen ja maantieteellisesti samalla alueella sijaitsevien tilojen vuokrasopimuksiin". Päätökseen ei kuitenkaan sisälly mitään täsmennystä perittyjen vuokrien hinnoista, kun taas omaisuudesta vastaavan yksikön perimät hinnat ovat tunnetusti alemmat kuin ne vuokrat, joita perittiin kilpaileville yrityksille vuokratuista tiloista, mikä muodostaa kantajien mukaan perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisen tuen.

36 Kantajat muistuttavat kolmanneksi, että ne olivat tuoneet valituksessaan esille, että polttoaineen toimitukset Sécuripostin ajoneuvoille maksettiin postin polttoainelomakkeilla, jolloin niistä maksettiin verovapauden vuoksi 50 centimeä vähemmän

litralta. Komissio ei kuitenkaan tutkinut mitä hintaa Sécuripost maksoi, vaikka se seikka, että tietty yritys saa energiaa normaalia edullisemmalla hinnalla voitaisiin luokitella valtion tueksi (ks. asiat 67/85, 68/85 ja 70/85, Van der Kooy ym. v. komissio, tuomio 2.2.1988, Kok. 1988, s. 219). Sama koskee kantajien mukaan myös ajoneuvojen huoltoa.

37 Kantajat tuovat esiin neljänneksi, että komissio katsoi, ettei Sofipostin Sécuripostille vuonna 1989 myöntämä 15 000 000 FRF:n suuruinen laina ollut perustamissopimuksen 92 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen mukainen valtion tuki, koska tämä laina oli maksullinen liiketoimi, josta perittiin pankin peruskorkoa vastaavaa korkoa puolella prosenttiyksiköllä korotettuna ja ettei komissio selvittänyt, onko tällainen korko erityinen etu, vaikka alennettu korkoprosentti on perustamissopimuksen 92 artiklan mukainen tuki (ks. em. asiassa Exécutif régional wallon ja Glaverbel v. komissio annettu tuomio ja asia 57/86, Kreikka v. komissio, tuomio 7.6.1988, Kok. 1988, s. 2855).

38 Komissio toteaa, että kanteen kohteena oleva päätös on riittävästi perusteltu kantajien esiintuomien neljän kohdan osalta.

39 Komissio, jota väliintulijaosapuoli tukee, toteaa ensinnäkin, että se, ettei irtisanomisesta aiheutuneita korvauksia tarvinnut maksaa, oli vain toissijainen väite, joka liittyi laajempaan, eri valituksissa esitettyyn väitteeseen siitä, että valtio vastasi kokonaan tai osittain Sécuripostin henkilöstön palkoista. Koska komissio totesi, ettei kysymys ollut tällaisista tuista, se ei myöskään pitänyt tarpeellisena tutkia nimenomaisesti tätä kysymystä. Komissio lisää, ettei valtion varoja ollut siirretty välillisesti tai välittömästi Sécuripostille ja ettei sen vuoksi ollut tarkoituksenmukaista ottaa huomioon kantajien esittämiä väitteitä.

40 Komissio muistuttaa toiseksi, että kantajat esittivät alkuperäisessä valituksessaan, että Sécuripost oli saanut ja sai yhä tukia, koska sen haltuun luovutettiin ilmaiseksi

toimitiloja. Tutkimisen jälkeen tämä väite osoittautui kuitenkin perusteettomaksi, koska Ranskan viranomaiset täsmensivät, että kyseiset toimitilat oli vuokrattu, mikä oikeutti hylkäämään valituksen tältä osin. Markkinahintoja alhaisempaa vuokraa koskeva väite poikkeaa komission mukaan hallinnollisen menettelyn aikana esitetystä eikä komissio siksi voinut vastata siihen päätöksessään täsmällisesti ja yksityiskohtaisesti.

41 Kolmanneksi komissio toteaa, että vaikka kantajat väittivät valituksessaan, että ne olivat "todenneet", että "joillekin" Sécuripostin kuljetusautoille oli toimitettu joko postin ajoneuvoille tarkoitettua polttoainetta tai postin polttoainelomakkeilla maksettua tavallista edullisempaa polttoainetta, ne luopuivat ensimmäisestä väitteestään kanteessaan, kun taas toista väitettä ei oltu riittävällä tavalla näytetty toteen, ottaen huomioon Ranskan viranomaisten toteamukset, eikä niihin sen vuoksi tarvinnut vastata nimenomaisesti.

42 Ajoneuvojen huollon osalta komissio toteaa, että kantajat täsmensivät valituksessaan, että tästä "vastasi Posti- ja telelaitoksen työpajoista ja huoltamoista vastaava kansallinen yksikkö" (service national des ateliers et garages, jäljempänä SNAG) ja että komissio oli todennut täysin oikeutetusti päätöksessään, että ottaen huomioon, että Posti- ja televiestinnästä vastaavan viranomaisen ulkoisten palvelujen yksikkö laskuttaa Sécuripostille toimittamistaan suorituksista yhdessä ja että laskut laaditaan käyttämällä "yksityisissä huoltamoissa voimassa olevaan laskutusjärjestelmään rinnastettavaa järjestelmää", ei ollut mitään syytä olettaa, että tähän laskutusjärjestelmään voisi sisältyä jokin tukeen viittaava seikka.

43 Neljänneksi komissio tuo esiin, että Sofipostin Sécuripostille myöntämää lainaa koskeva kanneperuste poikkeaa hallinnollisen menettelyn aikana esitetystä väitteestä, koska kantajat eivät väitä enää, niin kuin he väittivät valituksessaan, että tuen suuruus olisi 20 000 000 FRF, vaan että lainan suuruus olisi ainoastaan 15 000 000 FRF:n suuruiselle lainalle myönnetyn koron (9,75 %) ja vuoden 1988 markkinakoron (11,67 %) välinen erotus. Komissio toteaa lisäksi, että se oli täsmentänyt alueellisista valtion tukijärjestelmistä annetussa tiedonannossaan, että

Ranskaan sovellettava senhetkinen viitekorko oli Crédit nationalin investointilainoihin soveltama korko. Sen vakiintuneen käytännön mukaan tätä korkoa sovellettiin kaikkiin tilapäisesti myönnettyihin lainoihin. Vuonna 1988 tämä korko oli 9,91 prosenttia, mikä oli ainoastaan hieman suurempi kuin Sécuripostille myönnetty korko, mutta huomattavasti pienempi kuin kantajien esittämä korko.

— Ilmeinen arviointivirhe

44 Kantajat väittävät komission tehneen ilmeisen arviointivirheen todetessaan, että Sécuripostin 9 775 000 FRF:n suuruinen pääoman korottaminen, postin Sécuripostille myöntämät lainat samoin kuin vakuudet ja perityt hinnat eivät olleet perustamissopimuksen 92 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen mukaisia valtion tukia. Kantajat tuovat erityisesti esiin, että ne olivat esittäneet valituksessaan, että postin ja Sécuripostin välillä tehdyt sopimukset, erityisesti varojenkuljetuspalveluiden suoritusten osalta, oli sovittu selvästi korkeampaan hintaan kuin tällä alalla oli tavallisesti tapana, ja niissä myönnettiin lisäksi vähimmäistakuu, joka ei myöskään ollut alalla tavanomaista. Tämä vahvistettiin nimenomaisesti 30.9.1987 tehdyllä postin ja Sécuripostin välisellä puitesopimuksella, jossa määrätään, että hintojen "on niin pian kuin mahdollista vastattava markkinoilla yleisesti vastaavanlaisista suorituksista perittyjä hintoja". Kantajien mukaan tämä merkitsee Ranskan valtion Sécuripostille myöntämää tukea, joka vastaa postin markkinahintojen ja normaalien markkinahintojen välistä erotusta.

45 Kantajat tuovat esille, että tämän väitteen hylkäämiseksi komissio on verrannut Sécuripostin postilta perimiä hintoja sen Casino-myymälöiltä perimiin hintoihin. Komission tekemät laskutoimitukset ovat kantajien mukaan hyvin epäselviä eikä niistä käy ilmi miltä vuodelta ne ovat, kun taas postin markkinahinnat ovat kantajien mukaan vaihdelleet eri aikoina.

46 Komissio selvitti tekemänsä laskutoimitukset vastineessaan, mutta kantajat pysyvät vaatimuksissaan erityisesti komission valitseman vuoden osalta.

47 Kantajat tuovat esiin, että komission laskelmien perusteella voidaan joka tapauksessa todeta, että Sécuripostin postilta perimät hinnat ovat 10 prosenttia korkeammat kuin Casino-myymälöiltä perityt eikä laskelmissa oteta huomioon 30.9.1987 tehtyä postin ja Sécuripostin välistä puitesopimusta eikä postin ja Sécuripostin välisten sopimusten sisältöä, johon kantajat viittasivat valituksessaan.

48 Komissio vastaa, ettei se ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä todetessaan, etteivät Sécuripostin pääoman korottaminen, postin myöntämät lainat tai vakuudet eivätkä postilta perityt hinnat olleet perustamissopimuksen mukaisia valtion tukia. Perittyjen hintojen osalta komissio toteaa, että kantajien viittaukset 30.9.1987 tehdyn puitesopimuksen määräyksiin ovat tehottomia, ja että sen hintojen mukauttamista koskeva määräys on sopusoinnussa sellaisen suorasta liikkeenjohdosta tytäryhtiön kautta tapahtuvaan hallintoon siirtymisen kanssa, jonka tarkoituksena on helpottaa siirtyminen järjestelmästä toiseen; tässä suhteessa postin toiminta muistuttaa yksityisen yrittäjän toimintaa sen siirtäessä tytäryhtiölle vastaavanlaisissa olosuhteissa toimintoja, joista aikaisemmin vastasi emoyhtiö.

49 Selostettuaan perittyjä hintoja koskevaan päätökseen liittyvät laskutoimitukset ja täsmennettyään, että nämä koskivat vuotta 1993, komissio laskee postin vuoden 1989 hinnaston perusteella perimien hintojen keskiarvon, josta se saa liikennöinnin hinnan keskiarvon, mikä vastaa postin vuoteen 1989 asti perimiä hintoja. Komissio toteaa lisäksi, että kanteessa tehty vertailu Casinolta perittyjen hintojen kanssa on perusteeton, koska Casino-myymälöiden ja postin toimipisteiden maantieteellinen jakauma on täysin erilainen.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

50 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa aluksi, ettei perustamissopimuksessa eikä yhteisön säännöksissä ole prosessuaalisia sääntöjä valtion tukia koskevista valituksista.

51 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa sitten, että kanteen kohteena olevassa komission päätöksessä hylätään kantajien vaatimukset sillä perusteella, etteivät esitetyt toimet ole perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisia valtion tukia. On kiistatonta, että kanteen kohteena oleva päätös on perustamissopimuksen 189 artiklan neljännen kohdan mukainen sopimus ja että se on siten perusteltava perustamissopimuksen 190 artiklan mukaisesti.

52 Tämän osalta on muistettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti 190 artiklassa määrätyissä perusteluissa on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmaistava yhteisön toimielimen riidanalaisen toimen perustelut, jotta sen syyt tulevat selväksi henkilöille, joita se koskee, jotta tällaiset henkilöt voisivat puolustaa oikeuksiaan ja että yhteisöjen tuomioistuin voisi valvoa toimen laillisuutta (ks. asia C-350/88, Delacre ym. v. komissio, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 14.2.1990, Kok. 1990, s. I-395, 15 kohta ja em. viittaukset). Samoin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti tutkittaessa, ovatko päätöksen perustelut 190 artiklan mukaisia, on otettava huomioon päätöksen sanamuodon lisäksi myös sen asiayhteys ja asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. em. asiassa Delacre ym. v. komissio annettu tuomio, 16 kohta ja asia 92/77, An Bord Bainne, tuomio 23.2.1978, Kok. 1978, s. 497, 36 ja 37 kohta).

53 Tämän vuoksi on syytä tarkastaa, onko käsiteltävänä olevassa, kanteen kohteena olevassa päätöksessä ilmaistu selkeästi ja yksiselitteisesti, millä perusteella komissio on todennut, että kantajien esittämät toimet eivät ole perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisia valtion tukia, jotta valittajat saisivat tietää valituksensa hylkäämisen perusteet voidakseen puolustaa oikeuksiansa ja jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi valvoa toimenpiteen laillisuutta.

54 On korostettava, että laillisuusvalvonnalla, jonka näiden perusteluiden on tehtävä mahdolliseksi, ei käsiteltävänä olevassa tapauksessa valvota ilmeistä arviointivirhettä, kuten tehdään komission yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvien valtion tuiksi jo luokiteltujen kansallisten toimenpiteiden osalta (ks. asia 78/76, Steinike ja Weinlig, tuomio 22.3.1977, Kok. 1977, s. 595, 9 kohta ja asia C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ja Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, tuomio 21.11.1991, Kok. 1991, s. I-5505, 14 kohta ja asia C-44/93, Namur-Les assurances du crédit, tuomio 9.8.1994, Kok. 1994, s. 3829, 17 kohta), vaan se on perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisen valtion tuen käsitteen tulkinnan ja soveltamisen valvontaa, jota komissio käyttää ratkaistakseen, onko kantajien esittämiä kansallisia toimenpiteitä pidettävä valtion tukina.

55 On syytä muistaa kanteen kohteena olevan päätöksen asiayhteys, koska, niin kuin olen juuri todennut (ks. edellä 52 kohta), perusteluiden riittävyyttä tai riittämättömyyttä on arvioitava sekä niiden sanamuodon että asiayhteyden perusteella.

56 Tässä yhteydessä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että riidanalainen päätös on tehty 31.12.1993 erityisen pitkän määräajan kuluttua. Käy ilmi, että komissio on tarvinnut 51 kuukautta voidakseen käsitellä kantajien alkuperäisen valituksen, joka toimitettiin sille 4.9.1989. On myös syytä lisätä, että näiden 51 kuukauden aikana komissio on tehnyt kaksi päätöstä, joista ensimmäinen on tehty 5.2.1992 ja toinen 31.12.1993, eli niiden välillä on kulunut yli 22 kuukautta.

57 Toiseksi on todettava, että komissio on täsmentänyt valittajien kanssa käymässään kirjeenvaihdossa, että heidän valituksessaan oli useita tärkeitä periaatteellisia kysymyksiä, jotka vaativat tarkempaa tutkimista ja lukuisia teknisiä arviointeja (kirje 28.6.1991, kanteen liite 14), että asiakirja-aineisto näytti erityisen monimutkaiselta (kirje 9.10.1991, kanteen liite 15), että Ranskan postin toimintojen siirtämisellä

tytäryhtiölle "voitaisiin peitellä perustamissopimuksen mukaisia tukia" ja että "Sécuripost sai varmuudella perustamis- ja markkinoillesijoittautumisvaiheessaan tukea emoyhtiöltä ja valtiolta" (5.2.1992 tehty päätös, kanteen liite 6).

58 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kolmanneksi, että näistä täsmennyksistä huolimatta valituksen tutkimisen seurauksena ensimmäinen päätös tehtiin 5.2.1992 eli 29 kuukautta alkuperäisen valituksen tekemisen jälkeen. Tästä ensimmäisestä valituksen hylkäävästä päätöksestä nostettiin kumoamiskanne yhteisöjen tuomioistuimessa ja komissio peruutti päätöksen. Komissio päätti sitten ryhtyä valituksen täydentävään tutkimismenettelyyn yhteisöjen tuomioistuimessa 13.4.1992 nostetun kumoamiskanteen sisällön perusteella (kanteen liitteet 6 ja 8). On kuitenkin todettava, että kumoamiskanteessa esitettiin uudestaan kantajien alkuperäisessä valituksessa ja myöhemmässä valituksen yhteenvedossa esittämät väitteet, ilman uusia väitteitä. Tämän kanteen nostaminen sai kuitenkin aikaan sen, että komissio peruutti 5.2.1992 tehdyn päätöksen ja aloitti asian täydentävän tutkimismenettelyn.

59 Lisäksi on syytä todeta, että komissio tiedotti kantajille, että 5.2.1992 tehdyn ensimmäisen päätöksen peruuttamisen jälkeen se oli rekisteröinyt valitukseen liittyvät toimet ilmoittamatta jätettyjen tukien rekisteriin numerolla NN 5/93 (kanteen liite 10). Lisäksi komissio osoitti 31.12.1993, eli kanteen kohteena olevan päätöksen tekopäivänä, kirjeen Ranskan ulkoasiainministeriölle; tässä kirjeessä komissio huomautti, "ettei mistään Sécuripostia koskevasta toimesta ole annettu perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaista ennakkoilmoitusta" ja kiinnitti Ranskan hallituksen huomion sille kuuluvaan velvoitteeseen antaa tieto kaikista suunnitelmista, jotka saattavat olla perustamissopimuksen 92 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen mukaisia valtion tukia (vastineen I liite).

60 Edellä olevien näkemysten perusteella on syytä selvittää, voidaanko käsiteltävänä olevassa asiassa riidanalaisen päätöksen perusteluiden perusteella todeta, että kantajien esittämät toimet eivät ole perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisia valtion tukia.

61 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa siirretyn hallintohenkilöstön osalta, että kantajat moittivat komissiota siitä, ettei se ole tutkinut 24.7.1992 päivätyssä valituksen yhteenvedossa mainittua väitettä erityisestä edusta, että postin Sécuripostiin siirtämät virkamiehet voidaan milloin tahansa siirtää takaisin alkuperäisiin virastoihinsa, mikäli henkilökunnan vähentäminen katsotaan tarpeelliseksi siinä yrityksessä, johon ne on siirretty, ja ettei tällä yrityksellä silloin ole velvollisuutta maksaa mitään irtisanomisesta aiheutuneita korvauksia. Komissio, jota väliintulija-osapuoli tukee, toteaa, että se, ettei irtisanomisesta aiheutuneita korvauksia tarvinnut maksaa, oli vain toissijainen osa laajempaa, eri valituksissa esitettyä väitettä siitä, että valtio huolehti kokonaan tai osittain Sécuripostin henkilöstön palkanmaksusta ja ettei komissio sen vuoksi pitänyt tarpeellisena tutkia nimenomaisesti tätä kysymystä.

62 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että niin kuin komissio on todennut, se ei ole vastannut tähän väitteeseen riidanalaisessa päätöksessään. Vaikka komission ei oikeuskäytännön mukaisesti tarvitse vastata kaikkiin asianosaisten esittämiin tosi- ja oikeusseikkoihin (ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-3/89, Atochem v. komissio, 24.10.1991 antama tuomio, Kok. 1991, s. II-1177, 222 kohta), sen täytyy kuitenkin vastata perustellusti kaikkiin valituksessa esitettyihin väitteisiin vaikka vain, tapauskohtaisesti, viittaamalla lyhyesti de minimis -sääntöön, silloin kun sivuvaatimus ei ole niin tärkeä, että se velvoittaisi komissiota käyttämään siihen aikaansa. Tästä seuraa, että päätös on tältä osin virheellinen perusteluiden puuttumisen vuoksi.

63 Sitten on tuotava esiin, että komissio on vastannut kanteen kohteena olevassa päätöksessä väitteeseen, joka koskee sitä, ettei Sécuripost ole maksanut työttömyyskassamaksuja, ja komissio on todennut, että "sitä vastoin siirrettyjen virkamiesten palkkaamisesta ei tarvitse maksaa mitään maksua työttömyysvakuutuskassoihin, koska heidän työpaikkansa on taattu virkasäännössä". Komissio toteaa siten, ettei Sécuripost ole maksanut mitään maksuja työttömyysvakuutuskassoihin, mutta komissio ei kuitenkaan selvitä niitä syitä, joiden vuoksi se on tullut siihen tulokseen, että tämä järjestelmä, joka on erilainen verrattuna Sécuripostin kanssa kilpaileviin yrityksiin, ei ole perustamissopimuksen 92 artiklan mukainen valtion tuki. Tästä johtuen kanteen kohteena olevan päätöksen perustelut ovat puutteelliset myös tältä osin.

64 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa toimipaikkojen luovuttamisen osalta, että kantajat väittävät, ettei komissio ole esittänyt riittäviä oikeudellisia perusteluita valituksen hylkäämiselle, siltä osin kuin siinä on kyse toimitilojen luovuttamisesta Sécuripostille erityisen edullisin ehdoin ja erityisesti, ettei komissio ole tutkinut vallitsevaa vuokratasoa kun taas omaisuudesta vastaavan yksikön käyttämät viitehinnat ovat tunnetusti alemmat kuin ne vuokrat, joita tarjottiin kilpaileville yrityksille. Komissio vastaa tähän, että kantajat väittivät alkuperäisessä valituksessaan, että toimitilat oli luovutettu ilmaiseksi Sécuripostin käyttöön. Koska tämä väite osoittautui Ranskan hallituksen toimittamien tietojen perusteella paikkaansapitämättömäksi, komissio hylkäsi valituksen tältä osin. Komissio toteaa, että Sécuripostille vuokrattujen tilojen hintoja koskeva väite on erilainen kuin se, jonka kantajat esittivät hallinnollisen menettelyn aikana ja että komissio ei tämän vuoksi voinut vastata siihen täsmällisesti ja yksityiskohtaisesti päätöksessään.

65 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että Ranskan hallituksen toimittamista tiedoista, jotka on toistettu sellaisinaan päätöksessä, käy ilmi, että Sécuripostin tilat oli luovutettu sen käyttöön erityisen tilapäistä hallintaa koskevan järjestelmän puitteissa ja ettei komissio ole täsmentänyt päätöksessään mitenkään, mitä hintoja Sécuripostilta todellisesti perittiin, ja paljonko Sécuripostin kilpailijat joutuvat maksamaan vastaavanlaisista tiloista. Tästä seuraa, että päätöstä ei ole tältä osin riittävästi perusteltu, koska siinä ei selvennetä mitenkään miten sitä, että Ranskan hallitus ei peri markkinahintaa vastaavaa vuokraa, ei katsota varojen siirroksi tältä hallitukselta Sécuripostille.

66 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tapaukseen liittyvissä olosuhteissa komission olisi pitänyt, koska sillä oli velvollisuus tutkia tarkasti ja puolueettomasti sen tutkittavaksi annettu asiakirja-aineisto, ottaa selvää Sécuripostin maksamien vuokrien suuruudesta ja tarpeen vaatiessa verrata niitä kilpailevien yritysten maksamiin vuokriin. Jos komissio päättää hylätä määrätystä toimenpiteestä, jota kantaja pitää valtion tukena ja josta ei ole tehty ennakkoilmoitusta, tehdyn valituksen, ilman että valittajalle annetaan tilaisuus ennen lopullisen päätöksen tekemistä

ilmaista kantansa tutkimuksen aikana hankituista seikoista, komissiolla on velvollisuus viran puolesta tutkia ne väitteet, jotka valittaja olisi tehnyt, jos se olisi voinut ottaa huomioon nämä seikat, niin kuin on asianlaita käsiteltävänä olevassa tapauksessa, ottaen huomioon sen seikan, että komissio tiesi, että kyseiset tilat oli luovutettu Sécuripostin käyttöön valtion omaisuudesta annetun lain säännösten mukaisesti, joissa säädetään erilaisista hallinnan luovuttamisen ehdoista kuin mitkä vallitsevat markkinoilla. Tästä seuraa, että kanteen kohteena olevan päätöksen perustelut ovat myös tältä osin puutteelliset.

67 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa ajoneuvojen huollosta ja polttoaineen toimittamisesta alennettuun hintaan, että kantajat väittävät, ettei komissio ole selvittänyt Total ja Shell-yhtiöiden Sécuripostin ajoneuvojen polttoainetoimituksista perimiä hintoja eikä SNAG:n Sécuripostin ajoneuvojen huoltamisesta perimiä hintoja. Komissio vastaa, että kantajien Totalin ja Shellin polttoaineen toimittamista koskevia väitteitä ei ole näytetty riittävästi toteen Ranskan viranomaisten väitteisiin nähden, mikä on komission mukaan peruste sille, ettei se ole vastannut näihin väitteisiin nimenomaisesti. SNAG:n suorittaman Sécuripostin ajoneuvojen huollon osalta komissio on todennut, että tämä yksikkö käytti "yksityisissä huoltamoissa voimassa olevaan laskutusjärjestelmään rinnastuvaa järjestelmää". Koska ei ollut mitään syytä olettaa, että tähän järjestelmään voisi sisältyä jotakin valtion tukeen viittaavaa, komissio päätti hylätä tämän väitteen.

68 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo polttoaineen toimittamisen osalta, että komissio on täysin perustellusti hyväksynyt Ranskan hallituksen toimittamat selvitykset siltä osin kuin valituksessa olevat väitteet koskivat postin polttoainelomakkeiden käyttämistä. Näiden täsmällisten väitteiden tueksi ei ollut esitetty mitään todisteita. Sitä, että komission näkemys on ollut perusteltu, tukee se seikka, että kantajat eivät ole esittäneet näitä väitteitään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Kantajat eivät myöskään voineet moittia komissiota siitä, että se ei ollut tutkinut Total- ja Shell-yhtiöiden Sécuripostilta perimiä hintoja, koska komissiolla

ei ollut mitään syytä olettaa, että yksityiset yhtiöt perisivät Sécuripostilta Ranskan hallituksen ehdotuksesta edullisia hintoja. Siksi päätös on riittävästi perusteltu tältä osin.

69 Sen osalta, että SNAG vastasi Sécuripostin ajoneuvojen huollosta, on syytä todeta, että komissio ei ole vastannut päätöksessään kantajien esittämään väitteeseen, koska se on tyytynyt viittaamaan SNAG:n käyttämään laskutusjärjestelmään eikä komissio ole tutkinut, osoittavatko perityt hinnat valtion tuen olemassaolon vaiko eivät, vaikka tämä oli kantajien väitteen tarkoituksena. Tällainen aukko päätöksen perusteluissa on vielä vähemmän perusteltu, koska SNAG:n laskutusjärjestelmä oli, kuten komissio on todennut, vastaavanlainen kuin yksityisten huoltamoiden harjoittama käytäntö, ja komission olisi ollut helppoa verrata näiden perimiä hintoja toisiinsa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo tämän vuoksi, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat tältä osin riittämättömät.

70 Sofipostin Sécuripostille myöntämien lainojen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantajat moittivat komissiota siitä, ettei se ole ottanut selville, onko maksullinen liiketoimi, josta perittiin pankin peruskorkoa vastaavaa korkoa puolella prosenttiyksiköllä korotettuna erityinen etu, vertaamalla näin määriteltyä korkoa siihen korkoon, jonka kilpailijat voivat saada luottomarkkinoilta samalla hetkellä. Kantajat lisäävät, ettei komissio voinut viitata alueellista päämäärää koskevista valtion tukijärjestelmistä annetussa tiedonnossaan mainittuun korkoon perustellakseen sitä korkoa, jota se on käyttänyt vertailuun tutkiessaan valitusta, koska tämän tiedonannon tarkoitus on aivan erilainen kuin niiden valtion tukien, joiden olemassaoloa käsiteltävänä oleva asia koskee. Komissio toteaa sen jälkeen, kun se on huomauttanut kantajien kanteessaan esittämän väitteen poikkeavan heidän alkuperäisessä valituksessaan esittämästä, että se käyttää aina samaa viitekorkoa todetakseen, onko jokin laina perustamissopimuksen 92 artiklan mukainen valtion tuki vai ei, yhdenmukaisuuden ja avoimuuden saavuttamiseksi.

71 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo Sécuripostille tilivuodelle 1987 myönnetyn 5 000 000 FRF:n suuruisen lainan osalta, että komissio on perustellusti hyväksynyt Ranskan hallituksen esittämät selvitykset. Komissio selosti, että

tämä 5 000 000 FRF:n suuruinen laina on osakaslaina, joka liitettiin osaksi Sécuripostin pääomaa vuonna 1988. Komissio selosti lisäksi, että tämä osakaslaina ei ole luonteeltaan valtion tuki, koska uusi pääomapanos on toteutettu sellaisissa olosuhteissa, jotka olisivat hyväksyttävät normaaleissa markkinataloudellisissa olosuhteissa toimivalle yksityiselle yrittäjälle ja on tavallista, että uuden toiminnan aloittava sijoittaja siirtää vaiheittain toimintaansa tarpeellisen omaisuuden ja pääomat. Tämän vuoksi komissio on esittänyt riittävät oikeudelliset perustelut päätökselleen.

72 Sitä vastoin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että komissio ei ole vastannut riittävin oikeudellisin perusteluin kantajien väitteeseen, joka koskee Sécuripostille myönnetyn 15 000 000 FRF:n suuruisen lainan myöntämistä tilivuodelle 1989. Komissio tyytyi toteamaan kanteen kohteena olevassa päätöksessä, että tämä summa myönnettiin Sofipost-ryhmittymän yhtiöiden välisellä yleissopimuksella ja että lainasta perittiin pankin peruskorkoa puolella prosenttiyksiköllä korotettuna. Komissio tekee tästä sen johtopäätöksen, että tämä väite on hylättävä, koska 15 000 000 FRF:n suuruinen laina on maksullinen liiketoimi. On syytä todeta, että se seikka, että kyseessä on maksullinen liiketoimi ei riitä osoittamaan, ettei kyseessä ole perustamissopimuksen 92 artiklan mukainen valtion tuki, koska tällaisesta maksullisesta liiketoimesta voidaan periä sellaista korkoa, joka muodostaa erityisen edun Sécuripostille sen kilpailijoihin verrattuna. Komissio ei myöskään voi vedota 66 kohdassa mainituista syistä siihen seikkaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetty väite poikkeaa alkuperäisessä valituksessa tehdystä väitteestä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo tämän vuoksi, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat tältä osin riittämättömät.

73 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa, että kantajat vetoavat siihen, että riidanalainen päätös on Sécuripostin postilta perimien hintojen osalta virheellinen ilmeisen arviointivirheen vuoksi. Kantajien mukaan postin ja Sécuripost-yhtiön väliset sopimukset oli tehty erityisesti varojen kuljetuspalveluiden osalta selvästi tämän alan normaalikäytännön mukaisia hintoja korkeampaan hintaan. Kantajien mukaan tästä seuraa, että Ranskan valtio on antanut Sécuripostille tuen, joka vastaa postilta perittyjen hintojen ja normaalien markkinahintojen välistä erotusta.

Komissio hylkäsi tämän väitteen riidanalaisessa päätöksessä vertaamalla Sécuripost-yhtiön hankkimaa erittäin merkittävää markkinaosuutta Casino-myymälöiden varojen kuljetuksessa. Kantajat tuovat esiin, että komissio ei ole täsmentänyt, mitä vuotta nämä laskutoimitukset koskevat, kun taas postin hinnat ovat vaihdelleet eri aikoina ja toisaalta, että joka tapauksessa komission laskutoimitusten perusteella voidaan todeta, että Sécuripostin postilta perimät hinnat ovat 10 prosenttia korkeammat kuin Casino-myymälöiltä perityt hinnat.

74 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa, että komissio on tyytynyt vertaamaan kanteen kohteena olevassa päätöksessä postilta ja Casinolta perittyjen kuljetusten hintaa ainoastaan vuoden 1993 osalta, perustelematta tai täsmentämättä tätä mitenkään. Komissio ei selosta millään tavalla kanteen kohteena olevassa päätöksessä niitä syitä, joiden perusteella se on katsonut, että vuosina 1987, 1988, 1989, 1990, 1991 ja 1992 perityt hinnat eivät ole perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisia valtion tukia. Komissio ei kiistä hintojen eroja vuotta 1993 edeltävinä vuosina, vaikka se toteaa tämän oikeudenkäynnin kuluessa, eli riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen, että tämä ero selittyy ainakin vuodesta 1989 lähtien sillä, että huomioon otetaan postin ja Casinon markkinoiden erilainen maantieteellinen jakauma. Lisäksi Sécuripostin postilta perimät hinnat ovat pienentyneet jatkuvasti vuodesta 1987 vuoteen 1993, mikä on yhdenmukaista 30.9.1987 tehdyn puitesopimuksen kanssa, jolla posti ja Sécuripost yhdistettiin toisiinsa, mikä korostaa entisestään kantajien esittämiä eroja.

75 Koska Sécuripostin postilta ja muilta asiakkailta vuosina 1987, 1988, 1989, 1990, 1991 ja 1992 perimistä hinnoista ei ole täsmällisiä tietoja, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei sillä ole riittäviä tietoja voidakseen valvoa sitä, että kanteen kohteena oleva päätös on perusteltu ja sen vuoksi sen on välttämätöntä vedota viran puolesta riidanalaisen päätöksen perustelujen puutteellisuutta koskevaan kanneperusteeseen (asia 18/57, Nold v. korkea viranomainen, tuomio 20.3.1959, Kok. 1959, s. 89; asia T-45/90, Speybrouck v. parlamentti, tuomio 28.1.1992, Kok. 1992, s. II-33 sekä asia T-61/89, Dansk Pelsdyravlerforening v. komissio, tuomio

2.7.1992, Kok. 1992, s. II-1931, 129 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo tämän vuoksi, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat tältä osin riittämättömät.

76 Sen lisäksi on todettava, että komissio on tyytynyt vastaamaan tähän väitteeseen kanteen kohteena olevassa päätöksessä toistamalla kirjaimellisesti Ranskan hallituksen kirjeessään 12.1.1993 muotoileman vastauksen, eikä riidanalaisen päätöksen perusteluista käy ilmi, että komissio olisi varmistanut vastauksen paikkansapitävyyden.

77 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo lisäksi, ettei komissio voi vedota, kuten se on tehnyt suullisen käsittelyn aikana, valittajien valituksensa tueksi esittämän näytön riittämättömyyteen oikeuttaakseen päätöksen perustelujen riittämättömyyden. Sellaisten tietojen hankkiminen, kuten komissio on itse todennut kirjeissään 28.6.1991 ja 9.10.1991, jotka ovat välttämättömiä selvitettäessä sitä, onko valitus oikeutettu, on paljon vaikeampaa valittajille kuin komissiolle. Valittajat kohtaavat tällaisissa menettelyissä yleensä hallinnollista jarrutusta, koska heidän pitää hankkia vahvistusta esittämilleen väitteille nimenomaan niistä virastoista, joiden ne epäilevät rikkoneen yhteisön valtion tukia koskevia säädöksiä, ilman että valittajilla on käytettävissään mitään pakkokeinoja. Sitä vastoin komissiolla on tehokkaampia ja soveltuvampia keinoja hankkia tietoja, jotka ovat välttämättömiä valituksen huolelliselle ja puolueettomalle tutkimiselle. Tässä tapauksessa näyttää siltä, että ottaen huomioon kantajien väistämättä kohtaamat vaikeudet, niiden valituksensa tueksi esittämät seikat ja niiden komissiolle osoittamat useat yhteenvedot ovat omiaan riittävästi tukemaan heidän esittämiään väitteitä, jotta komissio voi vastata perustellusti jokaiseen niistä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa tältä osin, että tapaukseen liittyvät olosuhteet korostavat komission perusteluvelvollisuutta (ks. edellä 56—59 kohta).

78 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo lisäksi, että komission velvollisuus perustella päätöksensä voi edellyttää tietyissä olosuhteissa valittajien kuulemista,

mikäli komission on tarpeen tietää näiden kanta asiaa tutkiessaan keräämistään seikoista, voidakseen antaa riittävät oikeudelliset perusteet arvioinnilleen valittajan valtion tueksi katsoman toimenpiteen luonteesta (ks. julkisasiamies Tesauron ratkaisuehdotus asiassa C-198/91, Cook v. komissio, tuomio 19.5.1993, Kok. 1993, s. I-2487, I-2502, 17—19 kohta). Tällaisissa olosuhteissa tämä velvollisuus ottaa huomioon kaikki tarpeelliset näkemykset on komissiolle kuuluvan, asiakirjojen huolellisen ja puolueettoman tutkimisen varmistamista koskevan velvollisuuden välttämätön laajennus.

79 On vielä lisättävä, ettei komissio voi väittää, kuten se on tehnyt suullisessa käsittelyssä, että tällainen valituksen sisältöä ja komission tekemän tutkimuksen sisältöä koskeva kuuleminen johtaisi todellisuudessa siihen, että komissiolla olisi velvollisuus aloittaa perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely ja että sen pitäisi siis lykätä kyseisen toimenpiteen täytäntöönpanoa, vaikka lopulta voisi osoittautua, ettei tämä toimenpide ole perustamissopimuksen 92 artiklan mukainen valtion tuki. Tietyissä tapauksissa komissio, niin kuin se on todennut suullisessa käsittelyssä, esittää tutkimismenettelyn alustavassa vaiheessa valittajille asiaan liittyvän jäsenvaltion komissiolle toimittamat huomautukset. Komissiolla on siis menettelyn alustavassa vaiheessa riittävästi keinoja toimeenpanna huolellinen ja puolueeton tutkimus ja noudattaa velvollisuuttaan perustella valituksen hylkäävä päätöksensä sillä perusteella, että esitetty toimi ei ole perustamissopimuksen 92 artiklan mukainen valtion tuki. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että komissio myönsi suullisessa käsittelyssä, että se on aikaisemmin aloittanut perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn tutkiakseen kuulemismenettelyssä kyseisen toimenpiteen luonnetta ja että se on aikaisemmin todennut tämän menettelyn päätyttyä, ettei kyseinen toimenpide ollut perustamissopimuksen 92 artiklan mukainen valtion tuki.

80 Kaikesta edellä selvitetystä seuraa, että kanteen kohteena oleva päätös on kumottava, koska päätöksen perusteluissa ei ole perusteltu sellaista ratkaisua, jonka mukaan kantajien esittämät toimet eivät olleet perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisia valtion tukia. Tämän vuoksi muita kanneperusteita ei ole syytä tutkia tarkemmin.

Oikeudenkäyntikulut

81 Työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska vastaaja on hävinnyt vaatimuksensa ja kantajat ovat niin vaatineet, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

82 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaisesti osapuoli, joka on asiassa väliintulijana, vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu neljäs jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kumotaan 31.12.1993 tehty komission päätös, jolla on hylätty kantajien vaatimus siitä, että komissio toteaa Ranskan tasavallan rikkoneen perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklaa myöntämällä tukia Sécuripostille.

2) Komissio vastaa omista ja vastaajan oikeudenkäyntikuluista.

3) Ranskan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Lenaerts Schintgen Briët

García-Valdecasas Lindh

Julistettiin Luxemburgissa 28 päivänä syyskuuta 1995.

H. Jung K. Lenaerts

kirjaaja laajennetun neljännen jaoston puheenjohtaja